

AKADEMIA SZTUKI W SZCZECINIE
WYDZIAŁ EDUKACJI MUZYCZNEJ

mgr Łukasz Popiałkiewicz

WYBRANE ASPEKTY WYKONAWCZE PRZY PRACY
Z *MISSA OMNIUM SANCTORUM* JANA DISMASA ZELENKI

Promotor: dr hab. Jacek Kraszewski

Celem dysertacji pt. „Wybrane aspekty wykonawcze przy pracy z *Missa Omnium Sanctorum* Jana Dismasa Zelenki” było opisanie i zanalizowanie wybranych problemów interpretacyjnych, z jakimi zmierzyłem się podczas przygotowań do wykonania mszy drezdeńskiego kompozytora, ale także w czasie samego koncertu. Rozprawę rozpoczyna rozdział, w którym przedstawiona jest msza jako forma muzyczna, dopełniona spojrzeniem na kompozycje różnych jej twórców od chorału gregoriańskiego aż po czasy dzisiejsze, ze szczególnym uwzględnieniem epoki baroku. Drugi rozdział zawiera informacje biograficzne o kompozytorze przedmiotowego dzieła – Janie Dismasie Zelence. W trzecim rozdziale nakreślona jest charakterystyka całego utworu *Missa Omnium Sanctorum* Zelenki oraz poszczególnych jego części w kontekście tonalnym, metrycznym, agogicznym, a także w odniesieniu do aparatu wykonawczego.

Czwarty rozdział, stanowiący zasadniczą część pracy, został podzielony na trzy części; opisuję w nich wybrane przeze mnie problemy wykonawcze, których doświadczyli:

- wokaliści (chór i soliści),
- orkiestra,
- dyrygent.

Dla wszystkich wymienionych wyżej wykonawców *Missa Omnium Sanctorum* Zelenki jest dziełem wymagającym, także dla tych, którzy wykonawstwem muzyki dawnej zajmują się na co dzień. Wokaliści musieli się zmierzyć z szerokim ambitusem głosów, trudnymi przebiegami rytmicznymi, niewygodnymi skokami interwałowymi i intonacją –

zwłaszcza w szybkim tempie. Niezwykle ważne dla chóru było umiejętne śpiewanie *non legato*, a także odpowiednie frazowanie i równe wejścia.

Instrumentalistom pewną trudność sprawiały szybkie i nie zawsze wygodne przebiegi melodyczno-rytmiczne. Wydaje się, że najtrudniejsze dla nich fragmenty to te, w których faktura jest mocno zagęszczona, a duże skoki interwałowe powodują znaczne skrócenie artykulacji; jest to szczególnie trudne dla zespołu złożonego zaledwie z kilkunastu muzyków.

Wreszcie spojrzenie na kilka aspektów od strony dyrygenta, nie tylko jako osoby prowadzącej próby i koncert (dążenie do jednolitego brzmienia całego zespołu, rozwiązywanie różnych problemów podczas prób, jak również precyzja gestów i odpowiednie tempa poszczególnych części podczas występu), ale także jako organizatora, decydującego o wielu sprawach pozamuzycznych, mających wpływ na wynik końcowy (pozyskanie nut i dobór muzyków, wybór czasu i miejsca na koncert, zaprojektowanie odpowiedniego ustawienia na scenie, efektywne zaplanowanie prób, a także promocja wydarzenia).

Problemy powstające na każdym etapie pracy z mszą Zelenki starałem się rozwiązywać na bieżąco, a efekt, jaki udało mi się osiągnąć można było usłyszeć na koncercie, z którego płyty z nagraniem audio oraz wideo dołączone są do dysertacji. Wierzę, że wykonanie tej oryginalnej kompozycji w Szczecinie będzie przyczynkiem do dalszego odkrywania i popularyzowania wspaniałej twórczości wybitnego kompozytora z Drezna.

Lukasz Popiśkiewicz